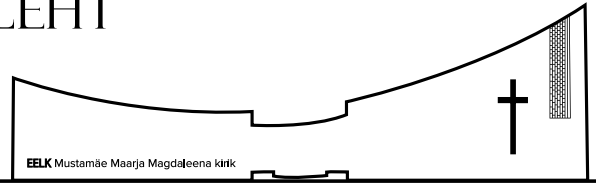

EELK MUSTAMÄE MAARJA MAGDALEENA KOGUDUSE AJALEHT

NR. 05 (66)
MAI 2024

ÕIGETPIDI RISTIMÄRK

Auli Tohv

Seitse aastat tagasi sõitsime kiriku seltskonnaga Taizé kloostri. Olime lennukiga Lyoni jõudmas ja maandumisradadele oli pikk järjekord. Lennuk tegi tiire linna kohal ja kõigutas meeletult. Minu jaoks oli see sisuliselt teine õhureis ja kogemused puudusid, ilmselt olid need tavalised nn õhugaugud vms, aga mulle täitsa piiripealne kogemus. Andsin endale lubaduse, et rohkem ma ei lenda ja olen seda pidanud ka. Taizést tulime muidugi Lyoni kaudu nädal hiljem jälle lennukiga tagasi, kuid nüüd jään ootama Rail Balticu valmimist – kas sedagi kasutan, on ise küsimus.

Jutustada tahtsin aga hoopis sellest, kuidas ma lennukis „ameerika mägede” ajal palvetama hakkasin, sest kõrval istuv õpetaja Tiina keelas mul kõva häälega karjumise. Ega sest viimasest suurt abi olnudki, ärritas ainult teisi ja nakatas hirmuga ilmselt. Palvetamine vähemalt koondas mu tähelepanu mõttes lausunud sõnadele. Hakkasin mõttes ka risti ette lööma. Ja siis avastasin, et ma ei suuda meenutada, kumbapidi seda tehakse – vasakult paremale või vastupidi. Hiljem mõistsin, et tegelikult pole mitte mingit vahet!

Kakskümmend seitse aastat tagasi õpetasin Waldorf-koolis väikestele inglise keelt. Esimestes klassides on seal kombeks teha lastega tunnis palju püsti seistes ja nendega koos rütmilisi salme lugeda: „Vasak käsi, parem käsi, vasak õlg, parem õlg, puusad, põlved” jne. Õpetaja seisab laste poole näoga ja vasakut õlga puudutades ütleb „parem õlg”, sest lapsed teevad ju kõike automaatselt peegelpildis järele. Minule pakub meie jumalateenistustel vahel natuke lõbu see, kui preester kogudust õnnistades meile ristimärki tehes teeb seda justkui „valepidi” – paremalt vasakule meie suhtes. Ja tegelikult ei ole ju vahet, õnnistus on õnnistus.

Veel nõukogude aja lõpus tuli välja ühe gruusia rezhissööri film „Patukahetsus”, mille autori nime ma ei

mäleta, küll aga algust: ühe väikelinna kalmistul kaevab keskealine naine välja kohaliku kommunisti surnukeha ja toetab selle haua kõrval oleva puu najale püsti. Ta on veendunud, et see koolnu pole igavest puhkust oma (kuri)tegude tõttu ära teeninud. Mäletan hästi ka filmi lõppu: päris vana naine küsib sellesamas linnas kelletki teed kirikusse ja avaldab imestust vastust kuulates: „Milleks see tänav siis, kui ta ei juhata pühakoja juurde?” See lugu meenub mulle ikka, kui lähenen oma töökohale ja tänavakäänakul paistavad õigeusu kiriku tornikuplid.

Vahetult enne muuseumisse jõudmist möödun katoliku kiriku väravaist ning vahel juba kostuvad Pühavaimu kellad. Loodan, et aastavahetusel näeme kõik Taizé kokkusaamisel ja mõistame, et tegelikult pole meil mingit vahet. Või kui, siis on see erinevus ette kujutatud. Õigeusklikud peavad lihavõttepühi sel kevadel lausa viis nädalat luterlastest hiljem, aga ülestõusmise tähendus sellest ei muutu.

Kord, kui keldrikirikus veel koos käisime, „ladus” mu Püha Johannese Koolis õppiv poeg laste jõulupeo suvalisel hetkel üksteise otsa kolm kiiret ristimärki ja seda muidugi nii, nagu tema koolis tehakse –

paremalt vasakule. Ega lastele seal koolis just ristimärki õpetata, nad lihtsalt näevad, kuidas usklikud õpetajad hommikupalvustel teevad, ja nüüd – kodukiriku pühalikul üritusel – löi Taavil see meelde kulunud liigutus välja. Juhtum valmistas mulle päris nalja, kuigi algul ehmatasin, et „oi, mis ta nüüd tegi”. Tütar aga rääkis kunagi, et päris väiksena arvanud ta ülestõusmispühade ajal, et me hakkame iga pühapäev mune värvima. Mina muutusin väga kurvaks, et laps lootis nii ja ei rääkinud sellest kellelegi. Tema aga ütles rõõmsalt, et ei, ta ei olnud selle pärast üldse põdenud. Iga pühapäeva võib võtta ülestõusmispühana, isegi igat päeva. Niisiis – rõõmustagem!

Tallinna Vanalinna Vene tänav. Foto: Auli Tohv

KIRIKUKS OLEMISE KUNST EUROOPAS

Tiina Klement

Tallinnas korraldati 11.–14. aprillini Norra Misjoniseltsi (NMS) koguduserajajate võrgustiku konverents teemal "Kirikuks olemise kunst Euroopas". Need konverentsid on NMS-i algatusel toimunud juba kakskümmend korda. Mina võtsin sellest konverentsist esimest korda osa 2009. aasta kevadel. Mustamäe koguduse tuumik oli siis koos käinud pool aastat ja Norra koguduserajajate võrgustik kujutas meie jaoks väga olulist vaimset tuge ja inspiratsiooni.

Oli suur rõõm nüüd, 15 aastat hiljem, tervitada ja võõrustada NMS-i koguduserajajaid meie Mustamäe kirikus. Osalejaid kogunes veidi üle 100 inimese. Välisriikidest – Norrast, Inglismaalt ja Prantsusmaalt – ca 80 ning Eestist paarkümmend inimest. See on üks suurima osavõtuga konverents, mida mäletan. Tavaliselt oleme kokku saanud viie-kuuekümnekesi. Ilmselt soovisid paljud oma silmaga näha Mustamäe ja Saku kirikut, mida nad aastaid nii raha kui ka palvetega on toetanud.

Konverents algas väliskülalistele neljapäeva pärastlõunal jalutuskäiguga Tallinna vanalinnas. Siis külastati praosti ja tema kirikut ning õhtul võõrustas peapiiskop külalisi Konsistoriumis.

Teisel päeval ehk reedel peeti konverentsi Mustamäe kirikus. Päeva teemaks võeti "Koos elamise kunst". Külalised said kuulda meie koguduse rajamise loost, Eesti ajaloo ja kiriku olukorrast tänapäeval. Toimus ka tore mänguline grupitöö, kus osalejad jagati rühmadesse juuste värvi ja pikkuse järgi. Sellised väiksed mängulised vahepalad aitavad üllatavalt hästi inimestel end avada ja jõuda sügava vestluseni, kus julgetakse vabalt avaldada oma mõtteid ja usku.

Üks minu lemmikosa sel konverentsil on alati olnud kahekaupa jalutuskäik looduses kellegagi, keda veel hästi ei tunne. Jalutuskäigul jagatakse ja kuulatakse. Esimesed 30 minutit ehk minnes räägib üks oma teenimisest koguduses, ilma et teine teda kordagi katkestaks, ja tagasiteel rollid vahetatakse. Tänapäeval me tavaliselt ei ole kuigi kannatlikud kuulajad. Ikka tahaks midagi vahele öelda ja kommenteerida. Teadlik kuulamine ja samuti teadlik rääkimine on väga tervendav vaimne harjutus. See loob kahe inimese vahele erilise sideme ning lisaboonusena saame liikuda värskes õhus.

Pärast jalutuskäiku jaguneti taas rühmadesse, mõned külastasid kodusid, mõned läksid Harkujärve kirikusse tutvuma Ukraina pagulastega ning mõned sõitsid Tallinna vanglasse, et kinnipeetavatele head sõnumit jagada ja nende eest palvetada.

Laupäeval jätkus konverents Saku kirikus. Tutvuti Saku koguduse looga, Misjoniseltsi tööga Eestis ning koguduste rajamisega Prantsusmaal ja Inglismaal.

Päeva viimases osas jaguneti keele- ja piirkonnapõhiselt väiksematesse gruppidesse, et rääkida rõõmudest ja muredest ning palvetada üksteise eest käte pealepanemisega.

Pühapäeval osalesid väliskülalised kas Saku, Tallinna Kaarli või Mustamäe koguduse jumalateenistusel. Meil jutlustas NMS-is töötav vaimulik Haakon Kessel, kes rääkis sellest, et me pole siin maailmas kunagi üksi, sest meid juhatab Hea Karjane ja kannab meie eest hoolt.

Oleme kõik kuulnud või ka ise öelnud: maailm on väike. Need konverentsid on mind õpetanud kogema, et Kristuse Kirik, Jumala perekond on väga suur!

KÜLALISED VÄIKESEST MAAILMAST

Auli Tohv

Ja ikkagi on maailm väike, pean ma Tiina loo lugemise järel nentima. Mustamäe kirik tundus küll suur ja täis võõraid nägusid, kui saabusin reedesel konverentsipäeval sinna, et „sappa võtta mõned misjonärid“, nagu mina oma seekordsest missioonist aru sain. Ega ma ju täpsemalt teadnud, kes tulevad minu kodu külastama ja mis ootustega, aga ma võtan hea meelega külalisi vastu.

Tegelikult ei kujunenud meie koosviibimine nii sundimatuks, kui ma oleks soovinud. Ja seda mitte ainult minu lonkava inglise keele ning Norra (!) metskassi tõttu, kes hüppas üle teelaua, mille taga istus teiste hulgas mitmel pool maailmas elanud, kuid maapäritolu proua, kes oli harjunud, et kassid kõnnivad õues või vähemalt põrandat pidi. Prantslanna tegi samal ajal kiisust pilti... Ja kõik lõppes ju õnnelikult. Naiskülalised tellisid endale mõne aja möödudes takso, kuna olime kohale tulles kohustusliku kilometraaži täis saanud. Meespastor jäi aga minu pojaga vestlema ning laulma ja klaverit mängima, kuni saatsin ta tagasi kirikusse Taizé

palvusele. Mu tüdart polnud parajasti kodus, küll aga meenus Norra kirikuõpetajale, et on temaga mõni aasta tagasi lastelaagris pikad sisukad jutud maha pidanud...

Niisiis, Kirik võib suur olla, aga kodulinnas jalutab vastu ikka see sama palverändur, keda kord korraks Compostelal kohtasid – kui kunstipäraselt väljenduda. Igatahes jalutas meie kodus käinud lyonlanna oma kodulinnast pärit konverentsikülalistega pühapäeval sisse muuseumisse, kus ma töötan. Muidugi võib öelda, et ta sattus parimasse mäluasutusse linnas – selge see – aga siiski, väide maailma väiksusest saab siin taas tõestuse. Armas oli ka pärast tööpäeva kirikust läbi minnes saada südamluk kaart ja pakike meil olnud vanema proua abikaasa käest, kuna proua enese väsitamise reedel ilmselt põhjalikult välja ja teda kohal ei viibinud.

Aitäh, Liv, Camille, Georg! Tänu teile paistab suur maailm üsna väike ja turvaline ning sagivaid külalisi tulvil suur kirik üsna oma ja mõnus.

KIRIKUSUPP

Marilin Pärna

2023. aasta septembris alustasime Norra toetajate abiga kirikus abivajajatele supi pakkumisega. Kuna supiköögi nimetus toob silme ette mitte ehk kõige parema kuvandi, siis hakkasime oma kolmapäevaseid ettevõtmisi nimetama kirikusupiks.

Oodatud olid kõik abivajajad meie kogudusest ning mujalt. Kokaks olin mina ise ning märtsikuu lõpuga olin keetnud kokku kakskümmend üks erinevat suppi. Nendest kahe retseptid töötasin ise välja ning jagan bataadisupi retsepti nüüd ka lugejatega.

Lisaks soojale supile oli meie mõte pakkuda ka hubast keskkonda, kus saab hingehoidu või lihtsalt juttu rääkida. Peale supi söömist sai alati kohvi või teed koos magusaga nautida ning lauamänge mängida. Hingehoidu pakkusid Tiina Klement ja Ülle Reimann, kes olid ka niisama vestluskaaslasteks või lauamängudes kaasvõistlejad. Lisaks oli abiks meie Norra vabatahtlik Martha.

Meie projekt sel korral lõppes märtsikuuga ära. Regulaarsed supisööjad suunasime teisipäevadel toimuvale einele koos Piibli ja palvega. Võimalusel jätkame kirikusupiga sügisel.

Fotod: Marilin Pärna ja erakogu

BATAADISUPP

200 g porrut
oliivõli
0,5 spl püha kolmainisuse pastat
750 g bataati
750 g kartulit
2 köögivilja puljongikuubikut
250 g tomatipüreed
peterselli
1 karp Merevaiku

Viiluta porru ning kuumuta seda koos püha kolmainisuse pastaga oliivõlis. Pane potti tomatipüree, kuumuta korraks läbi. Lisa kooritud ning tükeldatud bataat ja kartul, sega läbi, lisa puljongikuubikud ning vett nii palju, et köögiviljad oleks kaetud. Lisa peotäis peterselli ning keeda juurikad pehmeks. Seejärel püreesta supp saumikseriga, lisa Merevaik ning kuumuta korraks uuesti läbi.

PÜHA KOLMAINSUSE PASTA

(retsept raamatust "Minu India köök, traditsioonid uudes võtmes", autor Nitisha Patel):

200 g punast tšillit
200 g küüslauku
200 g värsket ingverit
1,5 spl oliivõli
1 spl soola

Töötle kõik koostisained köögikombainis jämadakoeliseks pastaks. Kuna pasta säilib külmkapis 2 nädalat, siis soovitatakse teha poole kogusest.

LEERITUND 4: LUNASTUS (30. OSA)

Jaan Lahe

Niinimetatud klassikalist eshatoloogiat on teravalt kritiseerinud samuti **Paul Tillich**, kes ütleb, et ideel ajaloo lõpust on mõtet vaid siis, kui sümbolid, mille kaudu seda Piiblis väljendatakse, demütologiseerida. Sõnasõnalt mõistetud eshatoloogilistes sümbolites näeb ta vaid fantaasiapilte. Tillich ütleb, et ajaloo eesmärk ulatub selle lõpust kaugemale ega ole identne ajaloo lõpuga füüsikalises või bioloogilises mõttes. See transtsendeerib ajalise protsessi iga hetke, olles aja lõpp ajaloo eesmärgi tähenduses. Viimne päev ei ole Tillichi meelest „viimne päev kõigi päevade reas“, vaid võrreldes nendega midagi kvalitatiivselt muud. „Viimsed asjad“ ei ole Tillichi meelest mingid ruumis aset leidvad, ajaliselt üksteisele järgnevad sündmused, vaid sümboolne väljendus ajaliku ja igavese suhte kohta, täpsemalt ülemineku kohta ajalikust igavesse, eksistentsiaalsest olemisest essentsiaalsesse olemisse. Tillichi järgi pärineb kõik ajalik igavesest ja pöördub igavesse tagasi. Ajalikus, igavesest võõrdunud eksistentsis on ühendatud positiivne (olemist toetav) ja negatiivne (olemist kahjustav ja lõhkuv) alge. Tagasipöördumine igavesse tähendab positiivse alge vabastamist negatiivsest algest ja selle ülendamist „igavesse ellu“, samuti negatiivse alge hävitamist. „Viimne kohus“ tähendab Tillichi jaoks, et „siin ja praegu, kestvas üleminekus ajalikust igavesse hävitatakse negatiivne koos tema pretensiooniga olla positiivne.“ Üleminek ajalikust igavesse ei ole Tillichi meelest ise ajalik sündmus, vaid „aja lõpp“, mis on kestvalt olevikuline ja sünnib igal silmapilgul ning tähendab patu ehk Jumalast kui oma olemise alusest ja oma tõelisest olemisest võõrandatuse ületamist ning Kristuses ilmunud uue olemise vastuvõtmist.

Bultmanni ja Tillichit ühendab eshatoloogia käsitlemine olevikulisena. Ka Bultmanni meelest ei ole „viimsed asjad“ midagi, mis toimuvad aegade lõpul, vaid need leiavad aset siin ja praegu, kui inimene kohtub Kristuse või tema Sõnaga, mida inimesele kuulutatakse. Nagu Tillich taandas kõik viimsed sündmused ühele „sündmusele“, teeb seda ka Bultmann. Kohtumõistmine (või hukkamõistmine), uue elu saamine, vana maailma lõpp ja uue maailma algus – need kõik leiavad aset tolles Kristuse või tema Sõnaga kohtumise hetkes. Kristus või tema Sõna mõistab inimese õigeks (kui ta usub seda), annab inimesele uue elu ja muudab sellega ka ta maailma uueks. Kui ta Sõna ei usu, mõistab see ta hukka ja jätab ta vanasse ellu, mis tugineb nähtavale, käsutatavale ja kontrollitavale, sellal kui uues elus võtab inimene kõike vastu Jumala käest ja mõistab ka oma eksistentsi Jumalast lähtudes. Mõlemaid teolooge ületab ka kriitilisus eshatoloogiliste piltide suhtes. Enne kui teeme öeldust järeldused, vaatleme veel paari teoloogi käsitusi eshatoloogiast.

Juba Bultmanni õpilane **Ernst Käsemann** (1906-1998) kritiseeris oma õpetaja eshatoloogiat. Teda ei häirinud seejuures mitte Bultmanni eshatoloogiliste

piltide kriitika, vaid eshatoloogia käsitlemine üksnes olevikulisena. Ta juhib tähelepanu sellele, et Paulus ei vastanda Kristuses juba toimunut ja veel mitte toimunut ning et olevikuline eshatoloogia on Pauluse jaoks tulevikku suunatud eshatoloogia osa. Käsemann ütleb, et Pauluse jaoks ei ole inimene üksnes „tema ise“, vaid ta on ka „tükk maailma“, mistõttu ta ei ole ka pelgalt religioosne indiviid, vaid ta on kaasatud „õndsusdraamasse“. Käsemanni jaoks on oluline, et kristlane oleks teadlik sellest, et tema täiusele jõudmine seisab veel ees.

Eshatoloogia suunatus tulevikku on oluline ka **Jürgen Moltmanni** jaoks, kelle peamine märksõna on „lootus“. Lootus on alati suunatud millelegi eesolevale ja nõnda tuleks Moltmanni arvates näha ka Jumalat kui pidevalt eesolevat, kui pidevalt tulevat Jumalat. Jumal on tulev ka Kristuses. Moltmanni meelest võib Kristuse taastuleku jagada kolmeks aktiks – neist esimene on Kristuse ülesäratamine, teine „kiriku aeg“ ja kolmas seisab veel ees, kuigi ei ole meile veel haaratav. Ent alles selles kolmandas aktis saavutab kristlik lootus oma lõpliku täitumise.

Viimaks olgu puudutatud veel ühte omapärast ja ebatraditsioonilist nägemust eshatoloogiast, mis on suunatud tulevikku, kuid seob seda evolutsiooniideega. Selle looja on jesuiidipreester ja paleontoloogina tegutsenud **Teilhard de Chardin**. Tema keskne idee on kogu kosmost hõlmav areng, milles ühinevad evolutsioon ja õndsuslugu. Elu areng, mille käivitab Teilhardi arvates preeksistentne Kristus-evoluutor (evolutsiooni suunaja) ja mille suunav jõud on armastus, liigub materia üha suurema vaimsustumise suunas. Areng, mida Teilhard samastab Jumala jätkuva loomistööga (ld *creatio continua*), kulgeb tõusvas joones läbi erinevate astmete. Neist esimene on hülogenees (kr *hyle* – aine, materia), mille käigus materiaast tekib elu. Esialgu on elu seotud maaga, moodustades geosfääri (kr *ge* – maa). Järgmisena leiab aset biogenees, mille käigus saab alguse bioloogiline elu, mis moodustab biosfääri. Viimaks leiab biosfääris aset erakordne sündmus – noogenees (kr *nous* – mõistus), mille tulemusena sünnib mõistus ning mille kandjad moodustavad noosfääri. Kuid ka sellega pole areng veel lõppenud, vaid see suundub edasi oma eesmärgi suunas, mida Teilhard nimetab oomegapunktiks. Selles punktis, mille nimetus pärineb Johannese Ilmutusraamatust (vt Ilm 22:13), saavutab areng oma täiuse. Siin kaob ära vahe materiaalse ja mittemateriaalse, ajaliku ja igavese vahelt. Teilhard samastab arengu jõudmise oomegapunkti maailma lõpu ja Kristuse taastulemisega. Ühtlasi siseneb maailm sellega teosfääri – seisundisse, milles Jumal on „kõik kõiges“ (1Kr 15:28). Teilhard samastab lunastuse evolutsiooni jõudmisega selle lõpp-punkti.

(järgneb)

KOLMAINUPÜHA

Ülle Reimann

Kirikukalendri järgi tähistame nädal pärast nelipüha kolmainupüha, mis on pühendatud pühale kolmainsusele. Kirikutes hakati seda püha tähistama hiljemalt 9.-10. sajandil, Põhja-Euroopas ja kogu läänekirikus paavst Johannes 22. ajal alates aastast 1334.

Lääne kristlikud kirikud tähistavad kolmainupüha järgmisel pühapäeval pärast nelipüha, ortodoksi kirikus on kolmepäevases nelipühast esimene kolmainsusele pühendatud.

Kolmainupüha leksioonid puudutavad varjatud Jumala kolme ilmutavat tegevust Isa kui Looja, Poja kui Lunastaja ja Püha Vaimu kui pühitseja isikus. Piiblis pole Kolmainsust otseselt nimetatud, pole ka otsest õpetust selle kohta. Küll võime leida kirjakohti Uuues Testamendis, mille alusel võib kindel olla, et juba varajases algkoguduses mõisteti Jumala ilmutavat ja päästvat tegutsemist kolmel kujul Isa, Poja ja Püha Vaimuna. Kolmainsus on müsteerium, mida polegi lõpuni võimalik mõista ega ära seletada. Seda on sajandeid püütud täpsustada ja tõlgendada, mis on arusaamise kolmainsusest teinud ainult raskemaks.

Kuna Jumala kolmainsust pole võimalik lõpuni mõista, on seda püütud seletada meile tuntud sümbolite abil. Iirimaal kuulutustööd teinud püha Patrick seletas keltidele kolmainsust ristikehinalehe abil, kus on kolm erinevat leheharu, mis moodustavad ühe tervikliku lehe. Veel on seletuseks võetud vesi, mille valem on H₂O, kuid mis võib esineda nii tahkel, vedelal kui ka auru kujul.

Kolmainupüha pidamine kohe nelipüha järel on loogiline. Pärast Kristuse kannatust, surma ja ülestõusmist ning nelipühäl Püha Vaimu väljavalamist pidid jüngrid hakkama oma usku tunnistama. Kõige varasemalt tuntud ütlus „Jeesus on Issand“ väljendab usku Jeesusesse kui Jumala Pojasse. Lisaks hakkasid paljud pärast Püha Vaimu väljavalamise kogemist Temasse uskuma ja tulid ristimisele. Kolmainupüha on otseselt seotud usu tunnistamisega. Kuidagi oli vaja seda usku, mida tunnistati, nii koguduse kui ka ristitavate jaoks sõnastama hakata. Koguduste lisandumise ja kasvamise tulemusena tekkis vajadus ühtse ja üheselt mõistetava

usutunnistuse järele.

Ristmispraktikas 2. sajandil kindlaks saanud vormel, mis väljendab kolmainsust, on kindlasti palju varasem ja seda tunti juba 1. sajandil. Selgelt väljendub õpetus Jeesuselt jüngritele antud suures misjonikäsus Mt 28:19: „Minge siis, tehke jüngriteks kõik rahvad, ristides neid Isa ja Poja ja Püha Vaimu nimesse...“. Kolmainsusõpetus hakkas kujunema varakult, sest vaja oli suuremat selgust, kuidas on seotud omavahel Jumal, Kristus ja Püha Vaim. Tekkisid erinevad õpetused. Teatavasti on lääne- ja idakirik tänaseni eriarvamusel, kas Püha Vaim lähtub Isast ja Pojast (läänekirik) või ainult Isast (idakirik).

Kolmainsust hakati eriliselt rõhutama nii liturgias kui ka kristlikus õpetuses pärast Aleksandria Areiose (surn 336) valeõpetuse laialdast levikut 4.-7. sajandil. Arius ja tema poolehoidjad eitasid Jeesuse kui Jumala Poja täielikku jumalikkust. Enne mainitud Nikaia kirikukogul kuulutati Ariuse õpetus väärdõpetuseks. Ariaanus püsis siiski veel sajandeid mõnes piirkonnas ja on mõjutanud ka Islami tekkimisel arusaama Jeesusest kui lihtsalt Suurest Prohvetist.

Usu tunnistamine kolmainu Jumalasse on meie jaoks tavapärane osa igapäevases liturgiast. Apostlikku usutunnistust, mida loeme igal jumalateenistusel, peetakse vanimaks usutunnistuseks, mida on seotud alati 12 apostliga ja mis on kujunenud välja 2. sajandil, kuigi seda mainitakse ametlikult esimesel korral alles 390. aastal. Apostlik ehk apostlite usutunnistus võtab kokku Jeesuse apostlite usu. Detailsem ja pikem Nikaia usutunnistus võeti vastu aastal 325 Nikaia kirikukogul. Seda usutunnistust loetakse luterlikus kirikus jumalateenistustel eristel puhkudel, näiteks suurtel kirikupühadel.

Kõik kolm kristlikus kirikus heaks kiidetud usutunnistust – apostlik, Nikaia ja Athanasiose usutunnistus – tunnustavad kolmainsusest. Kolmainupühäl tuleme meelde, et kristlik usk on usk ainsasse Jumalasse tema kolmes isikus ehk olemisviisis.

Andrei Rubljovi ikoon "Kolmainsus" (Wikipedia)

Laefresco kolmainsusest Rumeenia kirikus. Foto: Jaana Maria Unga

TÄIUSLIKUD PÄEVAD

kultuurielamusi vahendab Imbi Arro

Kaks aastat tagasi sai Saksa filmitegija Wim Wenders kutse tulla Tokiosse tegema dokfilmide sarja uutest avalikest tualettidest. Kohal olles aga tuli Wendersile idee teha hoopis mängufilm. Nii valmiski erakordselt lühikese aja ja väikese eelarvega "Täiuslikud päevad", mis sai sel aastal ka Oscari nominatsiooni rahvusvaheliste filmide kategoorias.

See on lugu keskealisest mehest Hirayamast, kes teeb väga madalalt hinnatud tööd – puhastab ja hooldab ühe Tokio linnaosa tualettruume. Hirayama elab tööliiskvartali väikses ja lihtsas korteris. Tal on vähe asju ja needki ei ole enam uued. Päevad mööduvad rutiinselt, iga päev samad tegevused ja samad kohad. Igav? Nii võib tunduda meile. Hirayama jaoks aga on päevad täidetud hea ja ilusaga, ta on rahul igas hetkes ja oma vaiksusel kombel on ta õnnelik. Igal hommikul naeratab mees uuele päevale. Igal lõunal pildistab ta pargis läbi puuokste paistvat päikesevalgust. Ta räägib vähe, aga märkab palju. Ta märkab väikseid asju, mida teised ei pane tähele. Asju, mida me võtame enesestmõistetavana, asju, mis on olemas ainult hetke,

Wim Wendersi filmi "Perfect Days" filmiplakat (https://www.imdb.com/title/tt27503384/mediaviewer/rm3860354817/?ref_=tt_ov_i)

mis on oma olemises ainulaadsed. Ja need kõik on talle võrdselt tähtsad – nii väike puuvõsu, pargis eksinud poisike, veidrikust kodutu jpm. Oma tööd ta ei häbene, vaid teeb seda pühendunult. Hirayamat imetlusväärset kehanud näitleja Kōji Yakusho seletab seda pühendumust: öeldakse, et Jumal on kõikjal. Ja kui ta on kõikjal, siis on ta ka tualetis. Kui lähed tualetti, on Jumal ka seal ja sa austad Tema kohalolekut.

Wenders ise peab Hirayamat omamoodi ilmalikuks mungaks. Ta tunnistab, et kõik tema filmid on tegelikult tegelenud küsimusega, kuidas elada. "Täiuslikes päevades" on ta leidnud sellele vastuse. Elujaatav tavaline elu võib saavutada vaimse mõõtme. See suhteliselt vähese tegevuse ja väheste sõnadega film (*slow cinema*) on nagu meditatsioon elamise tõelistest

väärtustest. Ma arvan, et ma ei ole ainuke inimene, kes kinost väljudes maailma veidi teise pilguga vaatas.

TÄNU- JA EESTPALVED

Jeesus ütleb: Ja ma palun Isa ja ta annab teile teise Lohutaja, et tema oleks teiega igavesti... Jh 14:16

TÄNUPALVED

Kallis taevane Isa!

Tänu Sulle, et oled saatnud oma Poja seda maailma lunastama! Tänu Sulle, et oled saatnud meile oma Püha Vaimu, kes meie elu pühitseb, avab meie südamed tõe tundmisele ja juhib Igavese elu poole siin maailmas.

Me täname Sind selle suure ime eest, et Mustamäel on kirik. Täname kõigi inimeste eest, kes püsivalt on toetanud nii koguduse tööd kui ka kiriku ehitamist!

PALVE

Kõigeväeline Jumal, Sa oled oma Vaimu välja valanud ning Tema kaudu pühitsed ja juhata oma rahvast. Valgusta ja juhata oma Vaimuga meie südameid, kinnita ja kaitse oma väega ning aita, et Sinu kogudus võiks kasvada usus ja armastuses!

EESTPALVED

Armas kolmainu Jumal!

Toome eestpalves Sinu ette selle kauni maailma, mille Sa oled loonud! Palume, et oskaksime järgneda Sinu Pojale, Jeesusele Kristusele, kelle Sa saatsid seda maailma lunastama ja äratama elule. Palume, et Sa pühitseksid Püha Vaimu läbi kogu elavat, pühitseksid meie südameid, et me suudaksime elada armastuses Sinu, ligimese ja kogu loodu vastu!

Palume kõikide oma sõprade eest, kõigi eest, kes meid eestpalvetes on hoidnud ja jätkuvalt hoiavad! Palume meie eestpalvekoguduse ja nende töö eest eest Kambjas. Õnnista ja hoiu neid!

Palume Sinu hoidvatesse kättesse meie koguduse ja kiriku pühitsemise 2. juunil ja muutused, mis kiriku ametlikule avamisele järgnevad. Palume Sinu armu ja juhatust sellele teekonnale!

Palume aasta lõpus toimuva Taizé Euroopa noortekohtumise eest Tallinnas. Palume noorte eest Eestimaal! Palume, et meie noored tuleksid sellest kohtumisest osa võtma ja leiaksid tee Sinu juurde. Palume kõik ettevalmistused Sinu armu kättesse!

LASTELEHT

Kirikukalendris on mitmeid liikuvaid pühi, näiteks vastlapäev ja sellele järgnev tuhkapäev ja muidugi ülestõusmispüha. 40 päeva pärast ülestõusmispüha tähistatakse **taevaminemispüha**, mis on ALATI neljapäeval ja sel aastal 9. mail. Sel pühal meenutame, kuidas Jeesus taevasse läks, tagasi Isa juurde, et ühel päeval taas Maa peale tulla. Selle mälestuseks on Jeruusalemma Õlimäele ehitatud mitmeid kirikuid, mille nimi on seotud taevaminemise sündmusega. Üks neist on luterlik, teine vene õigeusule kuuluv ja kolmas on endine kristlik, praegu moslemitele kuuluv kabel. Selles kabelis asub kivi, millel on väidetavalt Jeesuse parema jala jälg. Evangeeliumites kirjutab Luukas, et taevasse minemine toimus Betaania lähedal ja Jeesus istub Isa paremal käel. Sündmust mainitakse ka Apostlite tegude raamatu alguses.

Kümme päeva pärast taevaminemispüha on suur kristliku kiriku sünnipäev - **nelipüha!** Sellel päeval meenutame tänuga Jeesuse antud lubaduse täitumist ehk - kuigi ta ise ei ole enam meie keskel, saadab Isa inimestele lohutaja, Püha Vaimu. Selle sündmuse ajal toimus mitmeid imelisi asju - puhus tugev tuul, tulekeeled laskusid iga jüngri peale ning nad rääkisid keeli, mida nad tegelikult ei osanud! Tuleleegid ja taevast laskuv tuvi on Püha Vaimu sümbolid. 19. mail saame aga kõik üksteisele soovida palju õnne kiriku sünnipäeva puhul!

E	P	K	O	L	M	A	I	N	U	P	Ü	H	A	P	E
Ä	Ü	O	P	Ä	E	V	E	Ä	P	A	N	U	M	I	S
P	A	L	M	I	P	U	U	D	E	P	Ü	H	A	H	Ü
A	H	M	E	G	Ü	M	P	Ü	H	A	P	Ü	H	A	H
T	A	E	V	A	M	I	N	E	M	I	S	P	Ü	H	A
S	J	K	V	V	A	H	J	P	Ü	H	A	V	P	E	H
A	Õ	U	E	I	T	K	A	A	H	Ü	P	E	U	H	Ü
A	U	N	Ä	K	U	L	A	P	N	H	P	Ü	N	Ä	P
A	L	I	P	U	H	I	N	G	E	D	E	P	Ä	E	V
N	U	N	E	P	K	P	I	P	L	V	D	A	T	A	E
A	L	G	T	Ü	A	Ä	P	Ü	I	E	E	L	S	T	Ä
V	A	A	U	H	P	E	Ä	H	P	Ä	E	N	U	S	P
P	U	P	K	A	Ä	V	E	A	Ü	P	R	Ü	K	A	A
Ä	P	Ä	A	P	E	Ä	V	A	H	Ü	R	Ü	I	A	K
E	Ä	E	H	Ä	V	P	Õ	H	A	H	U	K	Õ	S	U
V	E	V	Ü	E	E	L	P	Ü	H	A	U	A	L	U	U
A	V	E	P	V	E	Ä	P	A	N	I	S	T	U	U	L

Leia sõnarägistikust järgnevad kirikupühad ja tähtsad päevad kirikuaastas. Sõnad võivad olla paremale, vasakule, üles ja alla suunaga. Üks püha jääb üle - milline?

- HINGEDEPÄEV
- IGAVIKUPÜHAPÄEV
- JAANIPÄEV
- JÕULULAUPÄEV
- KOLMAINUPÜHA
- KOLMEKUNINGAPÄEV
- KÜÜNLAUPÄEV
- LÕIKUSTÄNUPÜHA
- LUUKAPÄEV
- LUUTSINAPÄEV
- MIHKLIPÄEV
- NELIPÜHA
- PALMIPUUDEPÜHA
- PÜHAKUTEPÄEV
- SIMUNAPÄEV
- SUUR REEDE
- TAEVAMINEMISPÜHA
- TUHKAPÄEV
- USUPUHASTUSPÜHA
- UUSAASTA
- VANAAASTA

Tallinna praostkonna noortepäev

Sa oled väärtuslik!

4. mail 11:00–19:00

Uued sõbrad, mängud, arutelud, ülistusmuusika, Taizé palvus, ühine lõuna, fotojaht vanalinnas.

Külas: Joel Reinaru

Osalemine vaba annetuse alusel

Kaarti kogudusemajas

KAS SA LÄHED KA NOORTEPÄEVALE?

MUIDUGI! VÕTAN PAAR SÕPRA KA KAASA!

Jumalateenistus armulauaga pühapäeviti kell 15
Perejumalateenistus armulauaga kuu esimesel pühapäeval (05.05, juunis ei toimu) kell 12

KOGUDUSES TOIMUB:

L 04.05 kell 11-19 Tallinna praostkonna noortepäev
"Sa oled väärtuslik" Kaarli kogudusemajas
N 16.05 kell 12 Eluröömsad ja tegusad
L 18.05 kell 16 Noorteõhtu
P 19.05 kell 15 Nelipüha jumalateenistus armulauaga.
Leerilaste õnnistamine
P 26.05 kell 12 Lastekirik
P 02.06 kell 15 Pidulik Jumalateenistus armulauaga.
Kiriku pühitsemine. Laulab Misjonikoor.

Eine Piibli ja palvega toimub igal teisipäeval, kell 12 kiriku koristamine, kell 13.30 palvus ja kerge eine.

Palvused Taizé lauludega reedeti kell 19.

07.05 Kelly Alliste
10.05 Elna Lillioorg
11.05 Hannu Antero Rantamäki
13.05 Oliver Kuuskemäe
15.05 Anny-Nelly Junolainen
20.05 Ülle Roht
22.05 Karin Kuslap
23.05 Marilyn Pärna
24.05 Tiina Kirsimägi
26.05 Andrus Rips

Kirikupäev ja vaimulik laulupidu
27.-30. juuni 2024 Viljandis

RÖÖM ÜLE MAA

- Palvused
- Jumalateenistused
- Kontserdid
- Minimaraton
- Loengud
- Misjoniteik
- Laste- ja noortesündmused

29. juuni kell 17
Viljandi lauluväljakul
VAIMULIK LAULUPIDU

magdamisjonipood.ee

MAGDA

MISJONIPOOD

Olete südamest oodatud EELK Mustamäe Maarja Magdaleena kiriku pühitsemise jumalateenistusele pühapäeval, 2. juunil 2024 kell 15 ning sellele järgnevale pidulikule kohvilauale.
Laulab Misjonikoor.

Lugupidamisega, koguduse vaimulik Tiina Klement ja Mustamäe Maarja Magdaleena kogudus

Oleme väga tänulikud, kui kingituse ja lillede asemel toetaksite Mustamäe kiriku köögi inventari soetamist annetusega kohapeal või koguduse arveldusarvele:
EELK Mustamäe Maarja Magdaleena kogudus,
a/a EE311700017002962090 (Luminor pank), selgitus "Kirikuköök".

VAIMULIKE KÕNETUNNID KOKKULEPPEL:

TIINA KLEMENT – koguduse õpetaja; e-post: tiina.klement@eelk.ee; tel: 5373 0718

ÜLLE REIMANN – koguduse diakon; e-post: mustamae.kogudus@gmail.com; tel: 5664 6029

IMBI ARRO – diakon emeeritus; e-post: imbiarro@gmail.com; tel: 551 7970

Noortetöö juhendaja **Maris Kuldkepp** – e-post: kepamaris@hotmail.com; tel: 5672 6863

Kantor ja Misjonikoori juhataja **Maarja Vardja** – e-post: maarjavardja@gmail.com

(Liikme)annetused:

Annetuse saaja: EELK Mustamäe Maarja Magdaleena kogudus

Luminor pank, konto: EE311700017002962090 või LHV pank, konto: EE757700771000677814

Luminor pank, konto: EE241700017003221206 (**Mustamäele kiriku ehitamise heaks**)

Koduleht: mustamae.eelk.ee

E-post: Mustamae@eelk.ee ja mustamae.kogudus@gmail.com

Koguduse aadress: Kiili 9, Tallinn 13423

Magda Misjonipood: magdamisjonipood.ee; Facebook.com/magdapood

Ajalehe toimkond: kujundaja **Jaana Maria Unga**, keeleteimetaja **Auli Tohv**